Ministry of Construction ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

National Water Forum 2014

" Urban Water Supply " မြို့ပြရေပေးဝေရေး

ဒေါ် စန်းစန်းအေး ဒတိယညွှန်ကြားရေးမှူး မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန

တင်ပြချက်အစီအစဉ်

- ၁။ မြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ် (Urban Water Supply system)
- ၂။ မြို့ပြရေပေးရေးစနစ်ဆိုင်ရာအခြေခံအချက်အလက်များ (Basic Criteria of Urban Water Supply system)
- ၃။ မြို့ပြရေပေးဝေခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ (Urban Water Supply Works)
- ၄။ လက်ရှိမြို့ပြရေပေးဝေခြင်း (Present Status of Urban Water Supply Work)
- ၅။ ခေတ်မီမြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ်ပေါ် ထွန်းရေး (Promoting Improve Water Supply system)
- ၆။ နိဂး

၁။ မြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ် (Urban Water Supply system)

- > မြို့နေလူထုအတွက်
 - လုံလောက်သောရေပမာဏ ရရှိခြင်း၊
 - လုံခြုံစိတ်ချ၍ သန့်ရှင်းသော ရေအရည်အသွေးဖြစ်ခြင်း၊
 - အသုံးပြုမည့်သူများ အလွယ်တကူရရခြင်း၊

တို့ဖြစ်စေရန် စနစ်တကျစီမံချက်များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်

ဖော်သောစနစ် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ မြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ်ဆိုင်ရာအခြေခံအချက်အလက်များ

- ≽ ရေအသုံးပြုမှလိုအပ်ချက်ပမာဏ (Water demand forecasts)
 - လူဦးရေနှင့်နှစ်စဉ်တိုးတက်မှုနှုန်း (Population and future growth)
 - လူနေအိမ်သုံးစွဲမှု (Residential demand)
 - လူမှုအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသုံးစွဲမှု (Institutional demand)
 - စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသုံးစွဲမှု (Commercial demand)
 - စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးစွဲမှ (Industrial demand)
 - မီးသတ်ရေသုံးစွဲမှု (Fire fighting purpose)
 - မြေယာရှုခင်းရေသုံးစွဲမှု (Landscaping purpose)

- ≽ ရေရယနိုင်သည့်အရင်းအမြစ်များ (Water Resources)
 - မြေအောက်ရေ (Ground Water Deep Well)
 - မြေမျက်နှာပြင်ပေါ်ရှိရေ (Surface Water Lakes, Springs , Ponds, Rivers, Reservoirs, etc..)
 - ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှရရရေ (Recycle, treated water)
- > ပဏာမ ဖြစ်နိုင်ခြေ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း (Feasibility study)
 - လက်ရှိရေဖြန့်ဖြူးရေးစနစ် (Existing water distribution system)
 - လက်ရှိရေပေးရေးအခြေအနေ (Current level of water service)
 - ရေမီတာတပ်ဆင်အသုံးပြုနိုင်မှု (Effect of water-metering)
 - ရေရရှိ သုံးစွဲနိုင်မှု(Coverage of water service)
 - စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံစံထုတ်ခြင်း (Project planning & design)

စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံစံထုတ်ခြင်းဆိုင်ရာစဉ်းစားရမည့်အချက်များ (Planning and Design Criteria)

- ရေလိုအပ်ချက် (Water demand)
- ရေစုဆောင်းသိုလှောင်မှုစနစ် (Storage system)
- ရေဖြန့်ဝေမှုစနစ် (Distribution system)
 - မြေမျက်နှာသွင်ပြင် (Topography)
 - ବେଡିଙ୍ଗର: (Adequate water pressure)
 - ရေစီးဆင်းနှုန်း (Design flows)
 - ရေပို့လွှတ်မည့်စနစ် (Gravity / pumping system)
 - ရေပေးရေးဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အအုံ (Water works facilities)
 - သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော ပုံစံထုတ်ခြင်း (Optimum design)
- ရေသန့်စင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် (Water treatment process)
- ဘဏ္ဍာငွေကြေးသုံးစွဲမှု (Financial Aspect)

၃။ မြို့ပြရေပေးဝေခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန မြို့ရေပေးရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

(က) ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ရေသန့်ဦးစီး

- 💠 ဂူးဖြူနှင့် ဖူးကြီးရေလှောင်တမံ တည်ဆောက်ခြင်း(၁၉၆၅-၁၉၇၈)
- 💠 မုဒုံမြို့ ရေပေးရေးစီမံကိန်း တည်ဆောက်ခြင်း(၁၉၈၆-၁၉၈၈)
- 💠 မန္တလေးမြို့ရေပေးရေးစီမံကိန်းပုံစံထုတ်ခြင်း၊တည်ဆောက်ခြင်း(၁၉၈၃-၁၉၈၆)
- နေပြည်တော်ရေပေးရေးစီမံကိန်းကိုစိစစ်လမ်းညွှန်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း(၂၀၀၃)

- (ခ) မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန
- ဂူးဖြူနှင့် ဖူးကြီး ရေလှောင်တမံ ပုံစံထုတ်ခြင်း (၁၉၆၅-၁၉၇၈)
- 💠 မုဒုံမြို့ ရေပေးရေးစီမံကိန်း ပုံစံထုတ်ခြင်း (၁၉၆၅-၁၉၇၈)
- တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အသီးသီးရ မြို့(၄၀)အား ရေပေးဝေရေး အစီရင်ခံစာ
 ရေးသား ပြုစုခြင်း (၁၉၆၂-၁၉၈၅)
- မြစ်ကြီးနား၊ မြင်းခြံ၊ မင်းဘူး၊ စစ်ကိုင်း၊ စစ်တွေ၊ ပုသိမ်၊ လားရှိုးမြို့(၇)မြို့
 ရေပေးဝေရေး အစီရင်ခံစာများ ရေးသားပြုစုခြင်း (၁၉၈၅-၁၉၈၇)
- သီလဝါဆိပ်ကမ်း ရေပေးဝေခြင်း
- မြေအောက်ရေကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း (ရန်ကုန်)

🗲 မြေအောက်ရေဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း ၁၉၃ဝခုနှစ် မြေအောက်ရေ အက်ဥပဒေကို ခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် လွှမ်းခြုံနိုင်သော မြေအောက်ရေ ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ(မူကြမ်း)ကို ၁. ၈. ၂၀၁၄ (ပထမအကြိမ်)၊ ၂၈. ၈. ၂၀၁၄(ဒတိယအကြိမ်)၊ ၁၀. ၁၀. ၂၀၁၄ (တတိယအကြိမ်)မြောက် အဖြစ် တွေ့ဆုံညိုနှိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ရေနှင့် သက်ဆိုင်သော အစိုးရဌာနများ ၊ (နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး) စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများ၊ အမျိုးသား ရေအရင်းအမြစ် ကော်မတီ၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ ရေကျွမ်းကျင်ပညာရှင်(အငြိမ်းစား)များ နှင့် ပူးပေါင်းရေးသား ပြုစုပြီး

ရေကျမီးကျင်ပညာရှင်(အငြိမ်းစား)များ နှင့် ပူးပေါင်းရေးသား ပြုစုပြီး ဥပဒေမူကြမ်း အား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ အတည်ပြုချက်ရရရန် ပြင်ဆင်လျက် ရပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ဆောင်ရွက်ချက်များ

ရန်ကုန်မြို့ ရေပေးဝေရေး စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၊ ပုံစံထုတ်ခြင်း၊
 တည်ဆောက် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း

မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ဆောင်ရွက်ချက်များ

 မန္တလေးမြို့နှင့် အလယ်ပိုင်းဒေသ ရေပေးဝေရေး စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း ၊ ပုံစံထုတ်ခြင်း၊ တည်ဆောက် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း

နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာန မှဆောင်ရွက်ချက်များ (၁၉၉၅-၂၀၁၀)

- မိတီလာမြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း(မိတီလာကန်)
- ပြည်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ဧရာဝတီမြစ်ရေတင်)
- 🗖 ရပ်စောက်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း(အင်းခေါင်းရေထွက်)
- မြိတ်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း
- ပြင်ဦးလွင်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ယင်းသာမရေလွှဲဆည်၊စည်သာရေကူတမံ)
- ကျောက်ဆည်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း
- မင်းဘူးမြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ဧရာဝတီမြစ်ရေတင်)
- 🗖 မကွေးမြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ဧရာဝတီမြစ်ရေတင်)
- ချောက်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ဧရာဝတီမြစ်ရေတင်)
- 📮 စစ်ကိုင်းမြို့ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ဧရာဝတီမြစ်ရေတင်)
- မုံရွာမြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (ချင်းတွင်းမြစ်ရေတင်) . . . စသည်ဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းရှိ မြို့များတွင်မြို့ရေပေးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိပါသည်။

၄။ လက်ရှိမြို့ပြရေပေးဝေခြင်း

- > လက်ရှိမြို့ရေပေးရေးလုပ်ငန်းများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း များ မှဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည် -
 - နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ
 - ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ
 - မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ
 - တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးရစည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ

မြို့ရေပေးစနစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆောင်ရွက်ချက် အောင်မြင်မှုရာခိုင်နှန်း

Achievement of Selected Millennium Development Goal Targets(%)

Year	Water Supply		
	Urban	Rural	Total
1990	80	48	56
2000	85	60	67
2010	93	78	83

Source; Myanmar Urban Development and Water Sector Assessment, Strategy, and Road Map 2013 ADB

Surface Water - 91 %

Ground Water - 9 %

လက်ရှိမြို့ရေပေးဝေရေးစနစ်အားလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း-

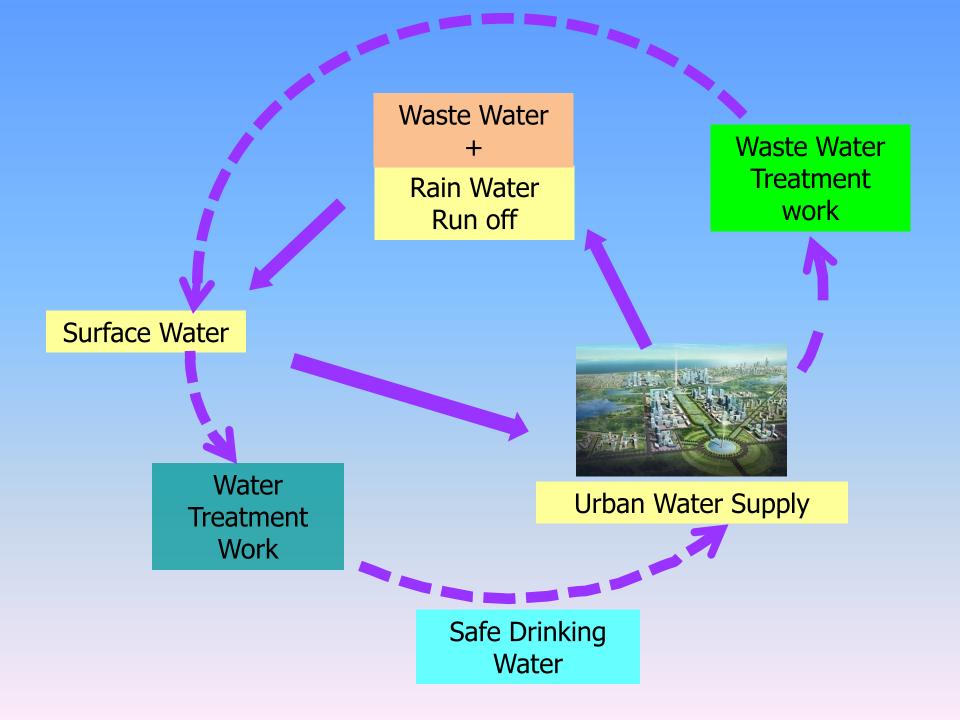
- မြို့တိုးချဲ့ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ မြို့နေလူဦးရေတိုးတက်များပြားလာခြင်းတို့ကြောင့်
 - ရေပေးဝေနိုင်အား(Supply)နှင့်ရေအသုံးပြုလိုအား(Demand)မျှတမှု မရှိခြင်း၊
 - တစ်မြို့လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် လုံလောက်စွာ ဖြန့်ဖြူးပေးဝေနိုင်မှု မရှိခြင်း၊ (Inadequate water supply system)
 - တိုးတက်လာမည့် လူဦးရေအတွက် ရေလုံလောက်စွာ ပေးဝေနိုင်မည့် အစီအစဉ် ကြိုတင်ရေးဆွဲနိုင်မှု မရှိခြင်း၊ (Lack of feasibility studies for long term plan)
 - ရေပေးဝေရေး စနစ်ဟောင်း အနေဖြင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရိတ် လုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းကြောင့် လေလွင့်မှု များပြားခြင်း၊ (Water leakage increasing due to poor operation & maintenance work)
 - လုံခြုံစိတ်ချ၍သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ (Safe drinking water) ကို ဖြန့်ဖြူးပေးဝေနိုင်မှု မရှိခြင်း။

- လက်ရှိ မြို့ရေပေးရေး လုပ်ငန်းကို အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကသာ တာဝန်ယူ
 ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပြီး -
 - ရေဖိုးရေခ ကောက်ခံရရှိမှု နည်းပါးခြင်း၊
 - ရေပေးဝေရေးစနစ်အား ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်း အားနည်းမှု ရခြင်း၊
 - ရေပြုန်းတီးမှုများပြားခြင်း၊ လုံလောက်သော ကောင်းမွန်စိတ်ချရသည့် ရေပေးဝေရေးကို ထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် လက်ရှိရေပေးဝေရေးစနစ်အား လေ့လာဆန်းစစ်၍ လုံလောက်သော မြို့ပြရေပေးဝေးရေးစနစ် ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။
- မြို့အသီးသီးရ ရေပေးရေး စနစ်များကိုလည်း ပြုပြင်ခြင်း၊ အသစ်
 တည်ဆောက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၅။ ခေတ်မီမြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ်ပေါ် ထွန်းရေး

ခေတ်မီမြို့ပြရေပေးဝေရေးစနစ်ပေါ် ထွန်းရေးဆောင်ရွက်ရာတွင

- လက်ရှိမြို့ရေပေးရေးစနစ်၏ အားနည်းချက်များကို သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် နည်းလမ်းသစ်များ ရာဖွေဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ နည်းပညာနှင့် အတတ်ပညာရှင်များ၊ အရင်းကြေအချိန်ကာလတို့ ပေါင်းစပ်၍စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- နိုင်ငံတကာ၏ ရေပေးဝေစနစ်ကို လေ့လာပြီး မိမိနိုင်ငံနှင့် သင့်တော်သော ရေပေးဝေရေး စနစ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်သင့်ပါ သည်။

Public Private Partnership

ငွေကြေးလိုအပ်မှု

ဘဏ်ချေးငွေ / အစုရှယ်ယာ (ပြည်တွင်း / ပြည်ပ)

အစိုးရ + ပုဂ္ဂလိကအကျိုးတူ

ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ပြည်တွင်း / ပြည်ပ)

ရေပေးရေးစံနစ်အကောင်အထည်ဖော်မှု ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု ရေသုံးစွဲသူ

ပေးနိုင်စွမ်းရသော ရေဖိုး/ရေခ ကောက်ခံရရမှု

အတတ်ပညာ/ကျွမ်းကျင်သူ (ပြည်တွင်း / ပြည်ပ)

လုပ်ထုံးလုပ်နည်း/မူဝါဒ (နိုင်ငံတော်) Regulation , Policies အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကအကျိုးတူ သို့မဟတ် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရေပေးဝေရေးအစီအစဉ်

ငွေကြေးသုံးစွဲမှု(Financial aspects)

- တည်ဆောက်မှု၊ လည်ပတ်မှု ၊ ထိန်းသိမ်းမှုကုန်ကျစရိတများ (Construction, operating & maintenance costs)
- ပြန်လည်ကောက်ခံရရငွေ (Financial return)
- အကျိုးအမြတ် (Cost & benefits)

ငွေကြေးလိုအပ်မှု ရာဖွေခြင်း

- အတိုးနှုန်း နည်းစွာဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ ဘဏ်များမှ နှစ်ရှည်ချေးငွေ
 ရရှိနိုင်ရန် အစိုးရ၏ထောက်ခံမှုဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီများတွင်
 ငွေကြေးလိုအပ်မှု ရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- ရင်းနှီးမတည်ငွေထည့်ဝင်ခြင်း၊ အများပိုင် ကုမ္ပဏီထူထောင်၍ အစုရှယ်ယာ ခေါ် ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်ပါသည်။

၆။ နိဂး

- တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ မြို့ရေပေးဝေရေး ကဏ္ဍအား ပြည်တွင်းပြည်ပရင်းနှီးမြှပ်နှံလိုသူများ မှ စိတ်ဝင်စားလျှက် ရပါသည်။
- ြူရေပေးဝေရေးကဏ္ဍကို ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများ ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစိုးရမှ ရေပေးဝေမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်း (Policies & Regulation) ချမှတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- > ရေပေးဝေရေးစနစ်တစ်ခုလုံး သို့မဟတ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်တွင် ပုဂ္ဂလိကပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်း၏ အကျိုးအမြတ် ရလဒ်ကို အမျိုးသားထု တစ်ရပ်လုံး၏ လုံခြုံ စိတ်ချရမှု (National security) အပေါ် ထည့်သွင်း စဉ်းစားဆန်းစစ်၍ အကောင်အထည်ဖော်သည့် စနစ်လုပ်ဆောင်သင့် ပါသည်။

- > မြို့ရေပေးဝေရေးစနစ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ရေဆိုးစွန့်ထုတ် စနစ်ပါ ပူးတွဲ၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှသာ ပြည့်စုံနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
- > အစိုးရကိုသာ အားထားသော မြို့ရေပေးဝေရေးစနစ်မှ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းကြောင့် ရရှိသော အကျိုးကို ပြည်သူများမှ ထင်ရှားစွာသိမြင်ရန် (Public awareness) တိုးမြင့်လာရေး ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။
- > ခေတ်မီမြို့ပြရေပေးရေးလုပ်ငန်း ပေါ် ထွန်းရေးအတွက် အမျိုးသားရေး တာဝန် (National responsibility) တစ်ရပ်အနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်း၍ အလေးထား ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။